

تفسیر سورہ

ماحقہ کتب

- مرحوم آیۃ اللہ مجاہد شیخ عبدالحسین امینی نجفی رحمۃ اللہ علیہ
- بایش گفتار: رضا عبد الحسین امینی نجفی (فرزند مؤلف)
- مترجم و شارح: عبدالعلی قنبری قادیکلاھی

سرشناسه: امینی، عبدالحسین، ۱۲۸۱-۱۳۴۹.
 عنوان قرارداد: تفسیر فاتحه الكتاب. فارسی.
 عنوان و نام پدیدآور: تفسیر سوره فاتحه الكتاب / عبدالحسین امینی نجفی: با پیشگفتار رضا
 عبدالحسین امینی نجفی: مترجم و شارح عبدالمعلی قنبری قادیکلاهی.
 مشخصات نشر: قم: دارالکرامه، ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری: ۲۰۰ ص.
 شابک: 978-600-7147-02-3
 وضعیت فهرست نویسی: فیا.
 یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس.
 موضوع: تفاسیر (سوره فاتحه)
 شناسه افزوده: امینی، رضا [شیخ]، مقدمه نویس
 شناسه افزوده: قنبری قادیکلاهی، عبدالمعلی، ۱۳۲۹ - مترجم
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ ۷۰۴۱ ت ۸ الف ۱۰۲ / ۱۰۲ BP
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۸
 شماره ملی: ۳۴۴۸۷۵۸

نام کتاب: تفسیر سوره فاتحه الكتاب

مؤلف: مرحوم آیت الله مجاهد شیخ عبدالحسین امینی نجفی (ره)

مترجم: حجت الاسلام عبدالمعلی قنبری قادیکلاهی

ویراستار: محمد جواد صابری

ناشر: دارالکرامه

نوبت چاپ: اول/ ۹۳

چاپ: عترة

شمارگان: ۸۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۴۷-۰۲-۳

قیمت: ۶۵۰۰ تومان

قم/خیابان ۴۵ متری ۱۵ خرداد/کوی ۵۴/کوی ۸/بلاک ۲۱

تلفکس: ۰۲۵۳۷۲۰۰۷۲۳ همراه: ۰۹۱۲۵۵۱۳۶۴۷

فهرست مطالب

۸.....	مقدمه مترجم
۱۲.....	پیش گفتار
۱۲.....	عظمت و جایگاه قرآن
۱۳.....	اعجاز قرآن
۱۴.....	قرآن از زبان قرآن ناطق
۱۷.....	علم غیب و عالمان به غیب
۲۰.....	عترت هدایت گر
۲۰.....	تفسیر به رأی قرآن
۲۱.....	اهمیت تفسیر سوره فاتحه الکتاب
۲۱.....	همت و تلاش علامه امینی در احیای مباحث اسلامی
۲۲.....	اهمیت کتاب (تفسیر فاتحه الکتاب)
۲۳.....	درس های قرآنی علامه امینی
۲۴.....	آیاتی که در شأن عترت پاک رسول الله ﷺ نازل شد
۳۰.....	تفسیر فاتحه الکتاب نخستین تألیف علامه
۳۱.....	علامه و خدمت علمی به حوزه علمیه نجف
۳۲.....	خدمات علمی کتابخانه علامه به حوزه علمیه نجف و دیگر کشورها
۳۵.....	فصل اول: تفسیر سوره فاتحه
۳۶.....	اسمای سوره فاتحه الکتاب
۳۸.....	درس هایی از سوره فاتحه
۳۹.....	جامعیت سوره فاتحه نسبت به علوم قرآنی

۴۱.....	رحمات و رحیمیت خداوند در روایات
۴۲.....	رحیمیت خداوند متعال
۴۳.....	«الله» در لسان علی علیه السلام
۵۸.....	دلایل و شواهد بر اقسام سه گانه
۶۷.....	معارف مشترک میان سوره فاتحه و قرآن کریم
۶۸.....	اما تمجید.....
۶۹.....	موردی از جامعیت سوره فاتحه
۷۴.....	درباره جامعیت سوره فاتحه و شفای قرآنی
۸۳.....	بیماری قلبی مانع ذکر خداوند متعال
۸۳.....	بیماری قلبی حجت دینی را می گیرد
۸۳.....	قرائت سوره فاتحه رای شفای بیماری ها
۸۴.....	شفایابی از سوره فاتحه در روایات
۹۰.....	امراض و بیماری های روحی
۹۱.....	آرزو از غیر خداوند
۹۲.....	خودنمایی به دیگران
۹۳.....	عجب و خودپسندی
۹۶.....	حق و حسادت
۱۰۱.....	شح و بخل
۱۰۲.....	جبن و خوف
۱۰۳.....	آرزو به غیر خداوند
۱۰۶.....	نتیجه بحث در این فصل
۱۱۰.....	فصل دوم: تحلیل سوره (فاتحه)
۱۱۱.....	* آرای اندیشمندان مسلمان درباره اسما و صفات خداوند متعال

۱۴۰	صفات ذات، صفات فعل
۱۴۲	علم اجمالی و علم تفصیلی
۱۴۶	(مشیت ازلی و حدوثی)
۱۵۸	اماتعیر از مشیت به ابتدای فعل
۱۷۳	مشیت و اراده محدثه
۱۷۹	اراده تکوین و تشریع
۱۸۸	اراده حتم و اراده اختیار

www.ketab.ir

مقدمه مترجم

حمد و سپاس برای آن معبودی است، که هستی به کرنش او و نظم و نظام عالم در قیدیت اوست. آن خدایی که امت‌ها را با انبیای‌شان محصور و کتاب‌های آسمانی بر پیامبر را واسطه فیض و تقرب به فیاض دانسته است.

ستایش آن خالق که ما را از امت پیامبر آخر الزمان محمد مصطفی صلی الله علیه و آله قرار داد تا با اکمال دین اسلام و ایجاز قرآن مجید سربلند امت‌ها باشیم و از خمودی و ظلمات به سوی روشنایی و سعادت گام برداریم.^۱

شایسته است از کتاب آسمانی و همیشه جاوید آسمانی، برای نجات جامعه بشری حظی وافر برد، چرا که قرآن جامع‌ترین برنامه زندگی و نیکوترین ودیعه‌ای است که از سوی خداوند بر بندگان ارزانی شده،^۲ و معجزه جاوید پیامبر بزرگوار اسلام صلی الله علیه و آله می‌باشد که مخالفان را در طول

۱. اشاره به آیه ۱ از سوره ابراهیم.

۲. اشاره به آیه ۵۵ از سوره زمر.

تاریخ همواره به تحدی (مبارزه) طلبیده است،^۱ و پا به پای زمان همانند خورشید و ماه بر همه ملت‌ها در طول تاریخ می‌تابد، همان گونه که امام صادق علیه السلام می‌فرماید:

«تَجْرِي كَمَا يَجْرِي اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَكَمَا تَجْرِي الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ»^۲

از این رو کسی که با قرآن و آموزه‌های قرآنی آشنا باشد به چیز دیگری نیاز ندارد و بدون قرآن بی‌نیاز نخواهد بود، پس درمان خود را از قرآن بخواهید در سحری‌ها از قرآن یاری طلبید که در آن درمان بزرگ‌ترین بیماری‌ها یعنی کفر، نفاق، سرکشی، ... و گمراهی است.^۳ در این باره، پاسداران وحی و پیشوایان هدایت، همواره گفته‌اند: «مَنْ أَرَادَ عِلْمَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ فَلْيُثَوِّرِ الْقُرْآنَ»؛^۴ هر کس طالب علم اول و آخر باشد می‌بایست با قرآن مونس شود. اما با همه این توصیف‌ها و سفارش‌ها، به سبب نسیان، کفران، جهل، طغیان و... انسان‌ها، از مرکز توجه آسمان و حتی مسلمانان خارج شده، آن گونه که پیامبر بزرگوار اسلام صلی الله علیه و آله از مہجوریت آن در میان امت خویش به پیشگاه خداوند شکوه می‌کند: ﴿يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا﴾^۵

۱. اشاره به آیه ۲۳ از سوره بقره.

۲. علامه مجلسی، بحار الانوار، ج ۲۳، ص ۷۹.

۳. نهج البلاغه، خطبه ۱۷۶.

۴. مفتی هندی، کنز العمال، جز ۲۴۵۴.

۵. فرقان، آیه ۳۰.

با این پیش فرض گفتنی است، که توجه برخی از عالمان دینی و مفسران آیات الهی به قرآن، بنابه فراخور علمی شان ویژه بوده و تفاسیری هر چند کلی و گاهی جزئی از خود به جا گذاشتند، که مایه عزت و پویایی کتاب بزرگ مسلمانان، قرآن است.

بجاست که «تفسیر فاتحه الكتاب» - که در این باره تفاسیری بسیار از بزرگان قدما و متأخران به چاپ رسیده و در دسترس همگان است - خود نشان از اهمیت موضوع دارد، چرا که بهره‌مندی از معارف بلند و آموزه‌های ارزشمند این سوره نیاز به آشنایی با روش و ساز و کار فهم و درک شناخت درست آن است. که برخی از بزرگان به ویژه حضرت آیه الله امینی رحمته الله علیه به خوبی از عهده آن برآمدند.

از این رو، مترجم به ارزش معنوی و جایگاه والای سوره حمد - که بر همه مکلفان واجب است در نمازهای واجب و مستحب آن را بخوانند - و نیز ارزش علمی مرحوم علامه امینی رحمته الله علیه که حقاً خیر اندیش است به ترجمه این کتاب گران سنگ پرداخته‌ام، تا بتوانیم اجمالی، اولاً: این سوره بزرگ قرآن را از مهجوریت در آورده باشیم و ثانیاً: تلاش‌های بی‌وقفه و خستگی ناپذیر علامه بزرگ عالم تشیع مرحوم آیه الله المجاهد شیخ عبدالحسین امینی رحمته الله علیه را مورد بهره‌مندی عموم به ویژه جوانان، که طی طریق حضرت دوست را می‌جویند قرار دهیم.

در پایان، اگر فرهیختگان و آنانی که دستی در قلم دارند کاستی و یا نقصی در ترجمه یافتند به دیده اغماض بنگرند و مترجم را با پیشنهادهایشان و بهتر شدن آثار بعدی یاری رسانند.

خوش تر آن باشد که سر دلبران

گفته آید در حدیث دیگران

پس خدایا، معرفت آیات قرآن را هدایت‌مان و بهره‌مندی از آثار عالمان دینی را مسلکمان قرار ده؛ آمین.

عبدالعلی قنبری قادیکلاهی - قاضی دیوان عالی کشور
زمستان ۹۲

www.ketab.ir